

İDKAB öğretmen adaylarının metaforik çevre algıları

İDKAB teaching candidates' perception on environment

Ömer Demir¹

Received Date: 05 / 08 / 2017

Accepted Date: 27 / 09 / 2017

Öz

Metafor, bir kelimeyi, düşünceyi, olguyu, durumu veya kavramı kabul edilen anlamı dışında, açıklamak veya farklı anlamlara ulaşmak amacı ile kullanmaktır. Metafor, bir dil sanatı olması yanında felsefi düşünce üretme ve mantık ile de doğrudan ilgilidir. Bu bağlamda metafor, bilimsel alanların birçoğunda kendisine başvurulmuş bir açıklama yöntemidir. Daha çok soyut konuların yer aldığı din ve ahlak alanı ise mecaz ve sembollerin yoğun olarak kullanıldığı bir alandır. Bu nedenle Kuran ve sünnet, metaforlar açısından zengin bir muhtevaya sahiptir. Eğitim alanında inanç, düşünce ve duyguları açıklamada, karşılıklı iletişim ve kendini ifade etmede metaforlara başvurulur. Din eğitimi alanında da öğretmen ve öğrencilerin metaforik anlatımlardan yararlanması bir zorunluluktur. Çünkü dini alanda üretilen bilgilerin başka alanlarla ilişkilendirilmesi ve karşılıklı bilgi transferinde metaforlar yardımcı olabilir. Araştırmada, din eğitimi alanında metaforların kullanılmasının gerekliliği ve önemi üzerinde durulmuş, konu öğretmen adaylarının çevreyi algılayışları örneğinde ele alınmıştır. Araştırma, Bayburt Üniversitesi İDKAB Bölümü öğretmen adayı olan son sınıf öğrencilerinin 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde aldığı Çevre ve Din Eğitimi dersinin bir ürünüdür. Çalışma, söz konusu dersi alan 105 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Dönem içinde derste yapılan ortak etkinliklerde "Din eğitimi açısından çevrenin anlamı nedir?" sorusuna örnek metaforlar üretilmiştir. İkinci bir adımda öğrencilerin aynı soruyu bireysel olarak cevaplamaları istenmiştir. Araştırma verileri "Din eğitimi açısından çevredir.gibidir. Çünkü..." cümlelerine öğrencilerin verdiği cevaplardan elde edilmiştir. Araştırmada yöntem olarak olgu bilim deseni kullanılmış olup veriler içerik analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular kavramsal ilişkilerine göre sınıflandırılmış ve benzer başlıklar altında değerlendirilmiştir. Çevre ile ilgili öğretmen adayları tarafından üretilen metaforların Allah, insan ve evren ilişkileri bağlamında din eğitimi alanında kullanılabilecek yararlı bir içeriğe sahip olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Din, Din Eğitimi, Metafor, Çevre, Çevre Algısı

Abstract

Metaphor is used in order to explain the meaning except from the meaning that a word, view, fact, case or concept is accepted or to get different meanings. Metaphor is directly related to generate a philosophical view and to the logic as it is an art of language. In this sense, metaphor is an explanation method that it is applied in most of scientific fields. The field of religion and morals that the abstract subjects are mostly included is a field that the simile and symbols are densely used. Metaphors are used to explain the faith, view and emotions in the education and to express the mutual communication and oneself. In the research, the necessity and importance of metaphors' usage in the field of religious education have been focused and the subject has been considered in sampling the teaching candidates' perception on environment. The research is an output of lesson on Environment and Religious Education that the senior students in The Department of Religious Culture and Morals Knowledge ERCMK Teaching from Bayburt University had it in 2016-2017 education year's spring term. The students were asked to answer the same question individually. The research data was obtained from the answers that the students gave to the statements " Environment is...in terms of religious education. It is like.....Because.... ". The phenomenology design was used in the research and the data was analyzed with the content analysis technique. The findings which were obtained were categorized by the conceptual relations and they were assessed under the similar titles.

Keywords: Religion, Religious Education, Metaphor, Environment, Perception on Environment

¹ Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, BAYBURT (odemir@bayburt.edu.tr)

1. Giriş

Son yıllarda bazı kavram ve olguların kişideki algılarını belirlemek için metaforlar kullanılmaya başlanmıştır. Eğitim alanında da bazı kavram ve olguların üzerine metaforik araştırmalar yapılmıştır. “Okul”, “eğitim” “uzay” , “matematik” , “doğa” , “öğretmen”, “küresel ısınma”, “çocuk”, “e-kitap ve etkileşimli e-kitap” ve “çevre sorunları” başlıkları altında metaforik algı belirleme çalışmaları yapılmıştır (Sezgin, 2016). Alanyazına bakıldığında din eğitimi alanında herhangi bir konu ile ilgili metaforik bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Çevre bilinci oluşturmak bütün eğitim alanlarının ortak sorumluluğundaki konuların başında gelir. Bu konuda başarılı olmanın olmazsa olmaz şartlarından biri öğretmenlerin bu konudaki farkındalığını artırmaktır. Bu anlamda öğretmen adaylarının çevre kavramı ile ilgili sahip olduğu algılarının belirlenmesine ihtiyaç vardır. Çevre bilincini geliştirmek, çevreyi sevdirmek ve çevreye karşı olumlu davranışlar geliştirebilmek için öğretmenlerin çevre ile ilgili farkındalıklarının canlı tutulması gerekir. Araştırma, İlahiyat Fakültesi İDKAB öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin çevre ile ilgili metoforik algılarını belirlemeyi, üretilmiş meteforlar aracılığı ile din eğitimi alanına katkı sağlamayı amaçlamıştır.

2. Metafor

Metafor, metonimi, benzetme gibi söz figürleri ile deyim, atasözü gibi kalıplaşmış ifadelerin bütünü figüratif dil olarak tanımlanmaktadır (Çalışkan, 2009, s. 21). Figüratif dilin önemli öğelerinden biri olan metafor kelimesi Grekçe bir kelime olup; “meta: öte” ve “pherin: taşımak” kelimelerinden meydana gelerek “bir şeyi başka bir şey ile anlatmak” manasında kullanılır (Parın, 2017). Söze güzellik, çeşitlilik ve güç kazandırmak amaçlarıyla kelimelerin normal kullanımından sapan ifade biçimleri, “metafor veya metaforik ifade” olarak tanımlanmaktadır (Oxford English Dictionary) (Çalışkan, 2009, s. 1-13). Metafor, temelde bir anlamın veya bir sembolün diğer bir sembole aktarımı olarak da tanımlanabilir. Mecaz olarak metafor, bir kelimenin ifade ettiği gerçek anlamı dışında ilgi veya benzetmeyle başka bir anlamda kullanılmasıdır. Metafor kelimesine karşılık olarak “mecaz” dışında benzetme, eğretilme, öğretilme, istiare ve deyim aktarması sözcükleri de kullanılmaktadır (Kılıç & Altındaş, 2016, s. 189-191). Geleneksel anlayışta metaforlar benzetme, istiare, metonimi ile birlikte anılır (Parın, 2017). Metafor, Aristoteles'ten bu yana tartışılan bir kavramdır. Aristocu geleneğe göre metafor, benzerlik temeline dayalı olarak, bir şeye uygun olmayan bir adın uygulanmasıdır. Aristoteles, metaforu; bir sözcüğe, kendi özel anlamının dışında bir anlam verilmesi olarak tanımlamıştır. Türkçe Sözlük'te metafor, istiare maddesinde "1. Ödünç, borç veya eğreti alma, ödünçleme, metafor. 2. edebiyatta Bir şeyi anlatmak için ona benzetilen başka bir şeyin adını eğreti olarak kullanma, eğretilme" olarak tanımlanmıştır.(TDK) Doğan Aksan, deyim aktarması olarak adlandırdığı metaforu, anlatılmak istenen kavramın, onunla bir yönden ilişkisi, benzerliği, veya yakınlığı olan başka bir kavramla anlatılmaya çalışılmasıdır. Bununla bir göstergenin yeni bir anlam kazanması amaçlanır. İnsanın gündelik kavram sisteminin temelde doğası gereği metaforik olduğu, ancak metaforun yalnızca dilde değil, düşünce ve eylem sürecinde de varlığını sürdürdüğü ifade edilmektedir (Kılıç & Altındaş, 2016, s. 189-191). Metaforun diğer tanımları şöyledir; bir kavramın bireyde oluşturduğu etiket, anlam ya da kavramsal ifadeler, İki nesne veya kavramı birbirine bağlayan dilsel araçlar, karmaşık fikirlerin daha kolay anlaşılmasını sağlayan zihinsel haritalar, bir kişinin bir kavramı ya da olguyu algıladığı biçimde, benzetmeler kullanarak ifade etmesi, insanların hayatı, çevreyi, olayları ve nesnelere nasıl gördükleri; farklı benzetmeler kullanarak açıklamaya çalışmada kullandıkları bir araç,

bireylerin kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme mekanizması, soyut kavramlar ile bilinen somut şeyler arasında ilişki kurmak, bir olguyu başka bir olguya göre anlamak ve tecrübe etmek, bir fikir, obje ya da eylemi, bir sözcük veya deyim ile herhangi bir duruma benzeterek ifade etme biçimi, çok yönlü bir görüntü, farklılıklar arasındaki benzerliklerin ifade edilmesi olarak tanımlanmıştır (Akan, Yalçın, & Yıldırım, 2014, s. 171-172). Metafor, esasen, bir şeyi bir başka kelime, kavram veya kişi ile anlamının bir yoludur ve asıl işlevi anlayıştır. Kısaca metafor, ifade etmek istediğiniz niteliklere sahip başka bir şeyden bahsederek, bir şeyi tarif etmenin yaratıcı bir yoludur. Bunun yolu da bir şeye başka bir şeyin ismini vermek, bir şeye başka bir şeyin özelliği ile anmak, bir şeyi başka bir şeyle anlamak ve anlatmak, açıklama aracı olarak kullanılmaktır. Söz figürleri açısından düşünüldüğünde metafor kelimenin literal lafzi bağlamından sıyrılarak figüratif mecazi bir anlam ifade ettiği açıktır (Sezgin, 2016 ; Çalışkan, 2009, s. 87-89).

Metaforun zihinsel bir algı aracı olduğu da söylenebilir. Peki metafor hangi konularda kullanılabilir?

- 1- Metafor; soyut ve anlaşılması zor olan kuramsal bazı olguların anlaşılması ve açıklanmasında,
- 2- Metaforlar anlatımı kuvvetlendirmek, ifade dilini zenginleştirmek ve düşünceleri sözcüklere aktarmak için,
- 3- Metafor normalde bir şeyi belirten bir sözcük ya da deyim, bir başkasını belirlemek, dolayısıyla örtük bir karşılaştırma yapmak için,
- 4- Bir benzerliği ima etmek, kelimenin tam anlamıyla gösterilmeyen bir yönünü bir nesne, eylem, kelime veya cümle ile aydınlatma amacı ile,
- 5- Kelimenin anlamında genişletmek ve açılım sağlamak için,
- 6- Bir kişi ya da şeyin bir başkasıyla karşılaştırılma, mecaz veya benzetme yolu ile daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamak amacı ile,
- 7- Bir kavram, ya da durumun başka bir kavram, olay ya da nesneye benzetilerek kapsamlı bir şekilde açıklanmasında,
- 8- Bir konunun simgesel, simetrik, şiirsel ve edebi söylemlerinde,
- 9- Metaforik düşünce ile algılanmış duyuusal deneyimlerin kodlanması ve bu kodların bir hafıza sistemine yerleşmesine imkân verilmesi, hafızaya tekrar erişebilme ve yeniden organize edebilmesinde yararlanılabilir. Yeniden organize etme ve harmanlama metaforik düşüncenin vazgeçilmez bir ögesidir.
- 10- Metaforik düşüncede birbirinden bağımsız nesnel kavramlar arasında bağlantılar kurar ya da birbirinden oldukça alakasız şeyleri yan yana getirerek yepyeni anlamlar veya çağrışımlara neden olabilir. Ancak bu organize sürecinin hemen ortaya çıkması çok zordur ve derin bir düşünce süreci gerektirir (Kılıç & Altındaş, 2016, s. 189-191).
- 11- Metafor kendince anlatımların yansıtıcı düşünce ile paylaşımıdır. Bu nedenle muhatap açısından saçma olması metaforu etkisizleştirmez. Hatta şaşırtıcı bir şekilde, bir metafor ne kadar uzak ve saçma olursa daha etkili olduğu belirtilmektedir (P.R. Wilkinson, 2002).

12- Metaforlar, anlamak istediğimiz nesneyi veya olguyu, başka bir anlam alanına ait olan kavramlar ağına bağlayarak, yeniden kavramlaştırılmamızı, değişik yönlerden görmemizi ve daha önceden gözden kaçan bazı durumları aydınlatabilmemizi sağlayabilir.

13- Metaforlar, bir düşünce tarzının diğer bir düşünce tarzı ile yer değiştirmesine imkân sağlayabilir. Bu şekilde bireyin yüksek ölçüde özel, soyut, yeni ve kuramsal bir şeyi keşfetmesine anlamasına imkan tanır.

14- İki kavramın birbirine benzerliği pek az olabilir, ama birini çok iyi tanıyor olmak bize ikincisini daha iyi anlamamamız için yeni ufuklar ve fırsatlar sağlayabilir (Akan, Yalçın, & Yıldırım, 2014, s. 171-172).

15- Bir metafor bir şey hakkında düşünmek için zihinsel bir çerçeve sunduğu için çoğunlukla benzer bir alandan yeni ve çoğunlukla bilinmeyen bir alana bilgi transferini ve çok karmaşık bir fenomeni veya durumun özelliklerini aydınlatmak için kavramsal bir araç olarak benzer bir olay ve nesne olarak metaforlar kullanılabilir (Akan, Yalçın, & Yıldırım, 2014, s. 171-172).

16- Düşünme aracı olarak birinde eğitimi yapılan konu ile ilgili metafor istemek amacın gerçekleşip gerçekleşmediğini de ortaya koyar. Bu anlamda geri dönüt olarak da metafordan yararlanılabilir.

17- Metaforlar düşünme üretme aracı olarak da kullanılabilir.

Kavramsal metafor teorisine göre ise metafor, bir kelimenin başka bir kelimeden hareketle anlaşılması değil, bir kavram alanının başka bir kavram alanına göre anlaşılmasıdır. Kavramsal metafor, herhangi bir kavram alanının farklı bir kavram alanı aracılığıyla anlaşılmasıdır (Çalışkan, 2009, s. 87-89). Çeşitli formlarda karşımıza çıkan dil verilerini çözümlenip buradan hareketle yapılacak genellemeler bizi kavramsal metaforlara ulaştırır (Çalışkan, 2009, s. 87-89). Metafor dil gelişimi gibi kavramlarla ilgili zihinsel gelişim araçlarıdır. Kavramsal metafor teorisinde metafor, dilden önce düşüncede gerçekleşen bir eylem olarak tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda kavramsal metafor teorisinin metafora bakışında anahtar kavramlar şöyle sıralanabilir: Metafor kelimelerin değil, kavramların niteliğidir. Metafor, yalnızca sanatsal veya estetik kaygılarla değil, belirli kavramların daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla kullanılır (Çalışkan, 2009, s. 60). Bu nedenle anlamları derin ve sürekli olarak kullanılan zaman, olaylar, nedensellik, ahlak, din, insan, eğitim gibi kavramlar zihnin kendisinin bile çok yönlü metaforlar aracılığıyla anlaşılır ve muhakeme edilebilir. Bu tür kavramları bir tanımla geçiştirmek mümkün değildir. Bu tür kavramlar kavramlararası metaforik ilişkilerle daha iyi anlaşılır (Kılıç & Altındaş, 2016, s. 189-191). Metaforlar düşünce ve dili şekillendiren, sürekli geliştirerek belli bir yapıya kavuşturan unsurlardır. Bu nedenle metaforların kavramlarla özel bir ilişkisi vardır. Kavramlarımız, algıladığımız şeyleri, dünyadaki durumumuzu ve diğer insanlarla nasıl ilişkili olduğumuzu yapılandırır. Bu nedenle metaforlar gündelik dilin gelişmesine, edebi, kültürel, felsefi bilimsel kavramların gelişmesine katkı sağlar. Bu nedenle metaforlarda kişisel ve bireysel tercihler yanında kültürel boyutlar da görülür. Bundan dolayıdır ki, metafor üreten her birey kişisel tecrübeleri yanından toplumsal ve sosyal tecrübelerini de harekete geçirmiş olmaktadır. Metaforlar, bölge ve olaylar arasındaki kültürel yapıdaki benzerliği ve ayrılığı da ortaya çıkarır (P.R. Wilkinson, 2002). Bir kültürdeki en temel değerler, kültürdeki en temel kavramların mecazi yapısıyla uyumlu olması bu yüzdendir (Lakoff & Johnson, 1980).

Metaforik uygulamalarda bireyin çalıştırılmayan hiçbir yeti ve kazanımı yoktur. Metaforik algıda birikim en önemli başarıyı getirir. Metaforik düşüncede bütün kazanımlar ve yetiler birlikte

hareket eder. Metaforik fikirler zihinsel ürünler olsa da bireyin tüm algı dünyasını harekete geçirir. Çünkü bir kavram yalnızca başka bir kavramla tefekkür edilmez. Bunun yerine metaforik düşünme bütün bir kavramlar sistemini birbiri ile organize eder (Lakoff & Johnson, 1980). Kavramsal sistemler büyük oranda metaforlara dayanır. Kavramların niteliği olarak ele alınan metaforlar sadece sanatsal veya estetik kaygılarla değil belirli kavramların daha iyi anlaşılmasını sağlamak için kullanılır. Metaforların sadece bir dil sorunu değil; aynı zamanda insanın günlük hayatındaki düşünme süreci dahi metaforiktir. Bu bakış açısı metaforun zihinlere yerleşmiş metafor kavramı ile ilgili algıyı değiştirmeye başlamıştır (Parın, 2017). Metafor kullanımı, genel olarak dünyayı kavramayı sağlayan bir düşünme ve görme biçimi anlamına gelir. Bu nedenle metaforlar, sadece dili süslemek için kullanılan yapılar ve basit benzetmeler olarak algılanmamalıdır; çünkü metaforlar sadece konuşmanın araçları değildirler, aynı zamanda önemli bir düşünce mekanizmasıdır (Yalçın & Erginer, 2012, s. 230-231).

Metafor kendi kişisel hayat tarzlarımızla doğrudan ilintili olmakla birlikte felsefe, matematik, edebiyat özellikle din gibi disiplinlerle de doğrudan ilintilidir. Olgularla zihindeki gerçeklik bu anlamda tam olarak birbirine uymaz. İnsan zihnindeki gerçeklik kavramlara ve kavramsal sistemlere bağlıdır. Duygusal sistemlerimiz de bu kavramlardan etkilenir. Hatta “ hangisi diğerini daha çok etkiler? “ sorusu insandan insana değişiklik gösterir (Çalışkan, 2009, s. 1-13). Ayrıca metafor, soyut düşünmede merkezi bir rol oynayarak düşünceleri kısaca özetleyebilir. Örneğin, Edebiyat alanında sanatsal ifadenin bir aracı olarak kullanılan metaforlar sayfalarca anlatılabilecek duygu ve düşünceleri bir iki cümleyle okuyucuya anlatabilmektedir (Kılıç & Altındaş, 2016, s. 189-191).

Eğitim ve öğretim alanında özelden din eğitimi alanında metaforlardan aşağıdaki konularda yararlanılabilir.

1. Metafor ve eğitim öğretim alanında bilinenden bilinmeyene ulaşmak ve somuttan soyuta doğru gitmek gibi iki temel ilkeyi esas alır. Bilinen, nesne veya gerçeklikten yola çıkarak bilinmeyen, görülmeyeni açıklamada kullanılabilir.
2. Metaforlar eğitimsel alanda kullanıldıklarında anlamayı aktif olarak yapılandıran bir öğrenme yaklaşımı sağlayabilir.
3. Bu yaklaşımda öğrenci öğrendiği bilgi ile yeni bilgi arasındaki ilişkiyi anlamlandırabilir.
4. Hayal edebilme aracı olan metaforlar yaratıcı ve keşfedici öğrenmeyi sağlayabilir.
5. Metaforlar kavramsal sistemlerimizi ve dünyaya bakış açılarımızı değiştirmede kullanılabilirler.
6. Düşüncelerin, kavramları ve soyut olguları açıklamak için metaforları kullanılabilir.
7. Metaforlar öğretim aracı olarak, öğrencilerin tanımları ve bilimsel kavramları daha kolay anlamalarını sağlayabilir.
8. Öğretim amaçlı metaforlar, çeşitli problem çözme durumlarında anahtar rol oynayabilirler.
9. Metaforlar, eğitim ortamlarında hem öğretmenin, hem de öğrencinin işini kolaylaştıran, dikkatinin toplanmasına yardım eden ve yeni anlamlandırmalar oluşturulmasına da destek olabilir.
10. Metaforlar öğretmenlere öğretimlerini daha iyi hale getirmek için uygulamalar hakkında bilgi sağlayabilir (Akan, Yalçın, & Yıldırım, 2014, s. 171-172).

11. Öğretim etkinliklerini her şeyi derste öğretmek mantığıyla düzenlemek gerçekçi değildir. Metaforlar öğrencilerin daha önce kazandıkları bilgileri yeni alanlara transfer ederek bağımsız, özgün ve yaratıcı düşünceler üretmelerini sağlayabilir (Çalışkan, 2009, s. 48-58).

12. Bir başka yoldan kendini ifade etme önemli bir eğitim faaliyetidir. Metaforlarla kendini ifade, birbirini daha kolay anlama ve anlaşma ortamı yakalanabilir. Kişiler kendi duygu, düşünce, fikir ve önerilerini ifade ederken ya da karşısındaki kişinin duygu ve düşüncelerini betimlemeye çalışırken sıklıkla metaforlara başvururlardır. Bu nedenle kişilerin yaşama bakış açılarının belirlenmesinde, dünyada olup bitenleri anlamlandırmada, olay, olgu, durum, kavram, kişi ya da nesnelere kurdukları iletişimde metaforik düşünce yani zihinsel imgelerin büyük önemi vardır. metafor çalışmaları, bireylerin kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme mekanizması olarak kullanılabilir (Sezgin, Koşar, Koşar, & Er, 2017, s. 601). Bundan dolayıdır ki, metaforlar, son yıllarda giderek insanın dünyayı kavrama veya görme biçimi olarak da ele alınmaya başlamıştır (Özdemir, 2012, s. 97-98).

13. Hazır bilginin sunulduğu bir eğitim öğretim ortamı yerine metaforik uygulamalar yolu ile öğrencilerin bilgiye ulaşma yollarının öğretildiği, yaparak ve yaşayarak öğrenme ortamı sağlayabilir.

14. Öğrencilerin zihinsel imgelerini açığa çıkarmak için metafor analizleri kullanılabilir.

15. Öğrenci merkezli bir eğitim öğretim ortamının oluşturulmasında da metaforlardan yararlanılabilir (Sezgin, Koşar, Koşar, & Er, 2017, s. 601).

16. Öğrenciler metaforlarda neyin neye benzetildiğini, ne ölçüde ve hangi nedenle benzetildiğini keşfetmeye çalışır. Bu zorlu keşif metaforu üretene ve dinleyene büyük bir zevk verir, düş gücünü devreye sokar, eğitim ve öğretimi zenginleştirir (Yalçın & Erginer, 2012, s. 230-231).

17. Eğitim materyali olarak kullanılmaya elverişli bir resim eğer 1000 kelimeye bedelse, bir metafor da 1000 resme bedel olduğu söylenebilir. Çünkü bir resim zihinde durağan bir imge oluştururken, metaforlar herhangi bir şey hakkında düşünmek için daha karmaşık zihinsel çerçeveler oluştururlar (Yalçın & Erginer, 2012, s. 230-231). Bu nedenle metaforlar eğitim materyali olarak kullanılmaya son derece elverişli ve etkili araçlardır.

Yukarıda ifade edilen özelliklerinden dolayı birçok alanda kullanılan metaforlar, din eğitimi alanında da anlaşılmasın, anlaşılması güç olan, farklı pek çok anlamın yüklenebildiği veya bazı kavram, algı ve tutumları daha anlaşılır ifade etmek için kullanılabilir (Sezgin, Koşar, Koşar, & Er, 2017, s. 601). Din eğitimi özel alanı da soyut kavramların, sembollerin ve mecazların yoğun olarak kullanıldığı bir alandır. Bu anlamda metaforlardan yararlanılması bir gerekliliktir. Çünkü metaforlar, somut örneklerden hareketle soyut kavramları açıklamayı sağlar. Metafor din eğitimi alanında bir öğrenim ve öğretim metodu olarak da kullanılabilir. Din dilinde metaforların kullanılması, yeni, özgün ve özgür düşüncelerin ortaya çıkmasına yardımcı olabilir. Metaforlara kişi kendi yorumunu kattığı için hem duygu hem düşünce hem de davranış geliştirmeye hizmet edebilir. Aslında din dili metaforlara yabancı değildir. Kuran ayetlerinde ve hadislerde metaforlar farklı bağlamlarda kullanılmıştır. Çünkü metafor, düşünme, düşündürme, düşünce üretme işlemi olarak dinin ideal kavramları ile ilişkilidir. Din eğitiminde metaforların kullanılması tefekkür, zikir, tezekkür, hatırlama, karşılaştırmalar yapma, ayırma, birleştirme, bağlantıları ve biçimleri kavrama yetisinin geliştirilmesinde oldukça yararlı bir yöntem olarak iş görebilir. Zihnin bir konuyla ilgili bilgileri karşılaştırarak, aralarındaki bağlantıları inceleyerek bir yargıya ya da karara varma işi, algı ve değerlendirme etkinliği dine muhatap insanın sürekli karşı karşıya kaldığı bir

durumdur. Metaforlar, din eğitimi alanında her zaman karşılaşılabilen yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlama ve açıklamak için güçlü bir zihinsel araç olarak değerlendirilebilir.

Metafor kullanımının bazı sakıncaları da yok değildir. Bir şeyi başka bir şeye göre anlamak ve tecrübe etmek olarak ifade edilen metaforun, kavramın bir boyutunu diğerine göre kavrama imkânı verdiği gibi bazı durumlarda diğer boyut veya boyutları gizleyebilir. Başka bir ifadeyle herhangi bir olgunun bir noktası, o noktaya odaklanma yoluyla ön plana çıkarılırken kavramın olgusal yapısı ile yanlış bir akıl yürütme yapılabilir (Balta, 2015, s. 608). Ayrıca literal anlam sorunsuz, bağlamdan bağımsız olduğu için daha kolay anlaşılırken metaforik anlam daha zor anlaşılır (Çalışkan, 2009, s. 1-13). Din eğitiminde bu tür yanlış ve zorluklar yaşanmaması için metaforik üretim ve anlayışlarda vahyin kontrol ve denetimi şarttır. Aksi takdirde metaforlar hakikat karşısında hiçbir şey ifade etmeyen zanlara ve yanlış anlaşılmaya elverişli düşüncelere dönüşebilir. Bir varlığı, kavramı veya olguyu kendince algılamının olumlu yönleri olduğu kadar olumsuz yönlerinin de bulunabileceği baştan bellidir. Bu bağlamda yaşanabilecek anlayış farklılıklarında çözüm hoşgörü ve beşeri anlayış ve söylemin mutlaklaştırılmamasıdır.

3.Yöntem

Bu çalışmada, İlahiyat Fakültesi İDKAB bölümü öğretmen adayı son sınıf öğrencilerinin çevreye ilişkin algılarını belirleyebilmek için nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni farkında olunan fakat üzerinde derin ve detaylı bir düşünme gerçekleştirilmeyen olgulara odaklanmaya uygun bir araştırma ortamı sağlamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2005). Bu doğrultuda, araştırmanın amacı, ilahiyat son sınıf okuyan öğretmen adayı öğrencilerin “çevre” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Öğretmen adaylarının çevre kavramı ile ilgili ürettikleri metaforlar nelerdir? Söz konusu metaforlar hangi kategorilere ayrılabilir? Öğretmen adaylarıncı çevrenin nasıl algılandığı ve hangi boyutları ile önemsendiği metaforlar yolu ile anlaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma, 2016-2017 bahar yarıyılında Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İDKAB bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Bu sebeple katılımcıların her birinden “Din eğitimi açısından çevre... gibidir, çünkü...” cümlesini kendi düşünceleri ile mantıksal tutarlılık içinde tamamlamaları istenmiştir. Araştırma Çevre ve Din Eğitimi dersinin bir etkinliği olarak planlanmıştır. Bu nedenle araştırmanın katılımcının metafor üretip üretmediği, metaforu net bir biçimde dile getirip getirmediği, bir metafor üzerine odaklanıp odaklanmadığı, üretmiş olduğu metaforun dayandığı gerekçeyi tam ve doğru açıklayıp açıklamadığı değerlendirmeye alınmıştır.

Öğretmen adaylarının çevre kavramına ilişkin ortaya koydukları metaforlar içerik analizi tekniği ile çözümlenmiş olup toplam 814 geçerli metafor elde edilmiştir. Araştırma Çevre ve Din Eğitimi dersinin bir etkinliği olarak gerçekleştirilmesi metafor üretme konusunda öğrencileri olumlu yönde etkilemiş, bu durum oldukça zengin bir metafor çeşitliliğinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Metaforlar öncelikle alfabetik sıraya göre geçici olarak listelenerek belli temalar altında alan, özellik ve sınırlarına göre değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Analiz sonunda, çevreye ilişkin metaforlar 14 farklı temada gruplandırılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olmayan metafor ve yorumlar araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır.

4. Metaforlarda kategoriler ve içerikleri

Metaforlar 14 farklı grupta aşağıdaki şekilde tabloleştirilmiştir.

Tablo 1. İman teması ile ilgili metaforlar

	f
Allah'ın uyarısı	3
Allah'ın nuru	3
Allah'ın varlığının ve birliğinin göstergesi	8
Allah'ın varlığa yansması	1
İmana çağrı	4
Allah'ın isim ve sıfatlarının tecellisi	12
İmanın tesettürü	1
Allah'ın rahmet ve bereketi	2
Allah'ın ordusu	1
Allah'ın ayetleri	7
Allah'ın hükümlerliliği	1
Allaha imana ulaştıran bir delil	1
Allahın lütfu ve ikramı	1
Allah'ın sevgi ve rahmetinin yansması	8
Allah'tan isteyebileğimiz her şey	3
Mucize	15
Allahın azameti	1
İnanma nedeni	1
Allah'ın eli	1
Kuranın tefsiri	1
Varlıktaki vahiy	1
Sözsüz ayetler	5
Allah'ın kelamı	1
Allah'ın kalemi	1
Cennet ve cennemin delili	5
Ahiretin tarlası	6
Manevi kumbaramız	1
Ahiretin köprüsü	3
Ahiret valizimiz	1
Yaptıklarımızın şahitleri	2
Sonsuzluk	1
Varoluş delili	1
TOPLAM	101

Tablo 2. İbadet teması ile ilgili metaforlar

	f
Ezan	1
Dua	3
Zikir	6
Tesbihat	13
Kulluk nedeni	3
Kulluk örneği	7
Kabul olmuş dua	1
Şükür kaynağı	12
TOPLAM	46

Tablo 3. Eğitim teması ile ilgili metaforlar

	f
Öğüt	3
İbret	3
Vaiz	1
Okul	4
Kitap	8
İlim hazinesi	6
Laboratuvar	1
Öğretmen	5
Öğrenme nesnesi	1
Görev hatırlatıcısı	5
Terbiye aracı	9
Mektup	4
Kütüpane	2
Üniversite	1
Ders	1
Ürün dosyası	1
Yaşam koçu	1
Öğrenme alanı	1
Bilgi	4
Materyal	2
TOPLAM	63

Tablo 4. Metafizik tema ile ilgili metaforlar

	f
Sürpriz	1
Öteler	3
Bilinemezlik	1
Gizem	3
Labirent	2
Sınırsızlık	1
Sonsuzluk	1
Keşif	4
Esrarlı bir kutu	1
Örtü	1
Rüya alemi	3
Uzaklar	3
Haber	3
Sır	6
Sembol	2
Simge	1
Masal	5
Rüyaların gerçek hali	1
Hayallerin gerçeğe yansması	1
Halüsünasyon	1
Hakikatin gölgesi	1
TOPLAM	45

Tablo 5. Bilim ve teknoloji temaları ile ilgili metaforlar

	f
Yasa	3
Ölçü	3
Denek	1
Mıknatıs	1
İcat örneği	5
Canlı televizyon	1
Kalkan	1
Bilgisayar	1
İnternet	1
Telefon	1
Fabrika	1
Kalem	1
Terazi	1
El feneri	1
Doğal oyuncak	1
Kendini güncelleyen bir program	1
Sistem	4
Lokomotif	1
Gizli kamera	1
Makina	1
Pusula	7
İlahi format aracı	1
Navigasyon cihazı	1
Simülasyon	1
Oksijen fabrikası	1
Klima	1
Bilimlerin kaynağı	5
Hammadde	3
Gerçeklik	3
Enerji	3
Mizan	1
Haberleşme sistemi	1
Gözlük	1
Şemsiyemiz	1
Harita	1
Kalem	1
Altın oran	1
Tevafuk	1
Denge	1
TOPLAM	66

Tablo 6. Tarih ve zaman temaları ile ilgili metaforlar

	f
Saat	6
Zaman	9
Zaman hamalı	1
Geçmiş ve gelecek	7
Kum saati	1
Tarih	3
Zaman köprüsü	1
Mevsimler	2
Takvim yaprağı	6
Süreç	2
Seher vakti	1
Ramazan	1
Ecel	1
Ata mirası	1
Tarih zinciri	1
Geçmiş ümmetler	1
TOPLAM	44

Tablo 7. Mutluluk huzur ruh ve beden sağlığı temaları ile ilgili metaforlar

	f
Manevi destekçi	5
Rehabilitasyon merkezi	3
Terapi merkezi	1
Şifa	6
Terapist	3
Sırdaş	2
Sağlık ve esenlik	7
Manevi huzur	6
Ruh hekimi	2
Hastane	3
Dost	2
İlaç	2
Mutluluğun kaynağı	5
Yalnızlığa çare	4
Dertlere deva	3
Merhem	1
Reçete	1
Yara bandı	1
Huzurun adresi	1
Dert ortağı	1
Moral kaynağı	1
Coşku	1
Aşk	5
Umut	1
Güven	1
Neşe ve sevinç	1
Canlılık	2
TOPLAM	71

Tablo 8. Ahlak teması ile ilgili metaforlar

	f
Sorumluluk	5
Temizlik	6
İtidal	1
Cömertlik	7
Çalışkanlık	3
Adalet	3
Emanet	4
İtaat	1
Edep	2
Mütevazilik	4
Değer	3
Yardımlaşma	3
Kanaat	1
Fedakarlık	2
Sabır	1
İçtenlik	1
Affetme	1
Merhamet	1
Fedakarlık	1
Kararlılık	1
Üretkenlik	1
Mücadele	5
Merhamet	4
Ümit	1
Sadakat	1
Vefa	1
Vicdan	1
Empati	1
TOPLAM	66

Tablo 9. Felsefe teması ile ilgili metaforlar

	f
Aklın sınanması	1
Zihnimizdeki gerçeklik	1
Bulmaca	4
Yaşamın anlamı	5
Akıl oyunu	1
Hikmet	2
Cevap anahtarı	1
Tefekkür çemberi	1
Aklın oyuncağı	1
İlham kaynağı	3
Uyarı levhası	1
Sorusuz cevap	1
Problem	1
Hakikat	2
Anlam yumağı	1
Merak	4
Hayret	1
Sorgulama	3
TOPLAM	40

Tablo 10. Sanat ve estetik temaları içeren metaforlar

	f
Sergi alanı	3
Güzellik	3
Müze	7
Tablo	3
Tiyatro	3
Ritim	2
Ahenk	2
Melodi	2
Folklor	1
Sanatçı	5
Animasyon	1
Sahne	1
Ahiretin fragmanı	1
Sinema salonu	3
Drama	1
Musiki	7
Masumiyet	2
Orkestra	2
Senfoni	1
Varoluşun resmi	1
Eser	8
Mükemmellik	3
Sanat galerisi	3
Tasarım	2
TOPLAM	67

Tablo 11. Zıtlık teması ile ilgili metaforlar

	f
Düzen içinde düzensizlik	1
Hem korku hem komedi filmi	1
Gökkuşağı	1
Borç ve miras	1
İyi ve kötü	3
Güzel ve çirkin	3
Cennete ve cehennem	3
Zorluk ve kolaylık	1
Melek ve şeytan	1
Süreklilik ve değişim	1
Gerçek ve yalan	1
Veren ve alan	1
Hayat ve ölüm	1
Yazar bozar	1
Küfür ve şükür aracı	1
İmana ve küfre çıkan yol	1
Kurtuluş ve mahvoluş	1
İlk ve son durak	1
Savaş ve barış	2
Özgürlük ve tutsaklık	1
Dert ve şifa	3
Neden ve sonuç	1
Problem ve çözüm	1
TOPLAM	32

Tablo 12. Yer ve mekan temaları ile ilgili metaforlar

	f
Yaşam alanı	1
Evimiz	7
İlahi tecelligâh	1
Vatanımız	3
Popülasyonumuz	1
Habitatımız	1
Pazar yerimiz	1
Maden ocağı	1
İbadet pazarı	1
Sınav salonu	1
Yarışma alanı	1
Misafirhane	9
Mağaramız	1
Gurbetimiz	3
Toprağımız	2
Sığınak	3
Biosferimiz	1
Mezarımız	5
Lunaparkımız	2
Geçici cennet	1
İbadet merkezi	1
Kutsal topraklar	1
Tarihi eser ve kalıntı	1
Cennetin dünyadaki mahallesi	1
Hz. Nuh'un gemisi	1
İlahi otel ve lokanta	1
Manavımız	1
Erzak deposu	1
İnsanlığın ortak evi	2
Güvenli gezegen	1
Ana sınıfı	1
Hasret yeri	1
Baba ocağı	1
Saray	1
Turistik bir mekan	1
Barınak	1
İbadethane	1
Bekleme salonu	1
Şehitlik anıtı	1
Sevgi yuvası	1
Güvenli bir liman	1
TOPLAM	64

Tablo 13. Evrenin işleyişi teması ile ilgili metaforlar

	f
Dinamizm	5
Döngü	3
Tohum	1
Bütünlük	4
Süreklilik	2
Düzen	5
Yolculuk	2
Doğurganlık	2
Tarla	1
İlişki	3
Sahip	1
Mücadele	1
Canlılık	2
Farklılık	1
Çeşitlilik	3
Birleştirme	1
Zincir	2
Evrin	1
Kusursuzluk	2
Ekosistem	4
Değişim	5
İş bölümü	2
Odaklanma	1
Zamanlama	1
Emanet	6
Ölçü	2
Sünnetullah	2
Geri dönüşüm	1
Ekolojik sünnet	1
Uyum	1
Hiyerarşi	1
Disiplin	1
Plan	1
Balon	1
Mikro ve makro düzen	1
TOPLAM	73

Tablo 14. Olumsuzluk teması içeren metaforlar

	f
Savaş yeri	5
Felaketin habercisi	1
Allah'ın sopası	1
Saatli bomba	1
Günah adası	1
Heva ve heves yurdu	4
Sürgün yeri	3
Cephane	1
Açık cezaevi	1
Akıl hastanesi	1
Engelimiz	2
Doğal afet	2
Allah'ın gazabı	1
Çöplük	1
Kirlilik	3
İsraf	5
GDO	1
Zalimlerin cenneti	1
Yas evi	1
TOPLAM	36

Tablo 15. Metaforların kategorilere göre dağılımı

	<i>f</i>	%
İman Teması İle İlgili Metaforlar	101	12,20
İbadet Teması İle İlgili Metaforlar	46	5,65
Mutluluk Huzur Ruh-Beden Sağlığı Temaları İle İlgili Metaforlar	71	8,72
Tarih ve Zaman Temaları İle İlgili Metaforlar	44	5,40
ZıtlıkTeması İle İlgili Metaforlar	32	3,93
Metafizik Tema İle İlgili Metaforlar	45	5,52
Yer ve Mekan Temaları İle İlgili Metaforlar	64	7,86
Bilim ve Teknoloji Temaları İle İlgili Metaforlar	66	8,10
Sanat ve Estetik Temaları İçeren Metaforlar	67	8,23
Eğitim Teması İle İlgili Metaforlar	63	7,73
Ahlak Teması İle İlgili Metaforlar	66	8,11
Evrenin İşleyişi Teması İle İlgili Metaforlar	73	8,96
Felsefe Teması ile ilgili Metaforlar	40	4,91
Olumsuzluk Teması İçeren Metaforlar	36	4,42
TOPLAM	814	100

5. Sonuç

Araştırmanın en önemli sonucu öğretmen adaylarının çevre ile ilgili çok yönlü metafor üretebilmiş olmalarıdır. Metafor üretilen bütün alanlarla ilgi yapılan yorumlarda da konular din eğitimi ile ilişkilendirilmiş ve kayda değer yorumlar yapılmıştır. Ancak araştırmaya konulan sınır yorumlarla ilgili değerlendirmeler yapılamamıştır. Elde edilen verilere göre imanın temel ilkeleri ile ilgili temalar çevre ile ilgili metaforlarda %12,20 sonuç ile ilk sırayı almaktadır. Bu sonuçtan yola çıkarak hemen hemen bütün katılımcılar iman teması ile ilgili bir metafor ürettiği gözlenmiştir. Allah ve çevre ilişkisi bu alanda üretilen metaforların en temel konusu olmuştur. İslam dininde imanın değeri ve önemi göz önünde bulundurulduğunda çıkan bu sonuç din eğitimi açısından şaşırtıcı bir durum değildir. Evrenin işleyişi teması ile ilgili metaforlar ise %8,96 sonucu ile ikinci sırayı almıştır. Bu sonuç öğretmen adaylarının çevre ile ilgili metafizik sonuçlar kadar fiziki gerçekliği ve işleyişi de önemsediklerini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Bilim teknoloji, sanat ve estetik temaları ile ilgili üretilen metaforların %8 sonuçları ile takip etmesi bu görüşü desteklemektedir. Eğitim ve ahlak temaları da benzer sonuçları almıştır. Çevre insan etkileşimini ortaya koyan mutluluk, huzur, ruh-beden sağlığı temaları %8,72 sonuç ile üçüncü sırada yerini almıştır. Bunun dışında çevrenin her şeyden önce bir “yer” olması yer ve mekan temasının sonucunu %7,86 ya çıkarmıştır. Diğer temaların yüzdeler değeri ise sırası ile ibadet teması %5,65, metafizik tema %5,52 tarih ve zaman temaları %5,40, felsefe teması %4,91 olmuştur. Araştırmanın beklenmedik ve en dikkat çekici sonuçlarından biri de az da olsa %4,42 sonuç ile çevrenin olumsuzluk teması ile ilgili üretilmiş metaforlar içermesidir. Zıtlık teması da % 3,93 sonucu ile tablodaki beklenen yerini almıştır. Çalışma sonunda öğretmen adaylarının çevreye yönelik farkındalıklarının çok yönlü ve yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda üretilen metaforlardan hareketle Çevre ve Din Eğitimi dersinin de amaçlarına ulaştığı söylenebilir.

Kaynakça

- Akan, D., Yalçın, S., & Yıldırım, İ. (2014). “Okul Müdürü” Kavramına İlişkin Öğretmenlerin Metaforik Algıları. *İlköğretim Online*.
- Balta, E. E. (2015). Öğretmen Adaylarının Ana Diline İlişkin Metaforları. *International Journal of Languages' Education and Teaching*.
- Çalışkan, N. (2009). Kavramsal Anahtar Modeliyle İki Dilli Çocuklara Metafor ve Deyim Öğretimi. *Doktora Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı.
- Çalışkan, N. (2009). Metaforların İzinde Bir Yazarın Kavramlar Dünyasına Giriş: Cemil Meriç'in Bu Ülke'sinde Kitap Metaforları. *Dil Araştırmaları*.
- Kılıç, İ. B., & Altındaş, O. (2016). Çağdaş Sanatta Metaforik Düşünce. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. 07 20, 2017 tarihinde Metaphors We Live By: <http://www.cabrillo.edu/~ewagner/WOK%20Eng%20/Lakoff%20&%20Johnson%20-%20Metaphors%20We%20Live%20By.pdf> adresinden alındı
- Özdemir, M. (2012). Lise Öğrencilerinin Metaforik Okul Algılarının Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim*.
- P.R.Wilkinson. (2002). Thesaurus of Traditional English Metaphors.
- Parın, K. (2017). Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil. *Söylem*.
- Sezgin, F., Koşar, D., Koşar, S., & Er, E. (2017). Öğretmenlerin Öğrenciye Yönelik Metaforlarının Belirlenmesine İlişkin Nitel Bir Araştırma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Sezgin, Z. Ç. (2016). Öğretmen Adaylarının ve İlkokul Öğrencilerinin Kitap Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi*. Çanakkale: Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi.
- Yalçın, M., & Erginer, A. (2012). İlköğretim Okullarında Okul Müdürüne İlişkin Metaforik Algılar. *Öğretmen Eğitimi ve Eğitimcileri Dergisi*.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Seçkin Yayıncılık*.
- Zabotkina, V. (2017, 08 12). Cognitive Modeling in Linguistics: *Conceptual Metaphors*. Cognitive Modeling in Linguistics: Conceptual Metaphors: http://shanghailectures.org/sites/default/files/guestlectures_slides/Zabotkina%20-%20Conceptual%20metaphors.pdf adresinden alındı

Extended abstract in English

Metaphor is used in order to explain the meaning except from the meaning that a word, view, fact, case or concept is accepted or to get different meanings. Metaphor is directly related to generate a philosophical view and to the logic as it is an art of language. In this sense, metaphor is an explanation method that it is applied in most of scientific fields. The field of religion and morals that the abstract subjects are mostly included is a field that the simile and symbols are densely used. Thus, Koran and tradition have a rich content in terms of metaphors. Metaphors are used to explain the faith, view and emotions in the education and to express the mutual communication and oneself. Metaphor can be used to explain an unknown and invisible thing which is known in the training field as starting from an object or reality, to structure the understanding actively, to explain the relation between the information which is previously learnt and the new information, to provide the creative and exploratory learning as a tool to imagine, to change and develop our conceptual systems and viewpoints on the world, to explain the opinions, concepts and intangible facts, to understand the descriptions and scientific concepts in an easier way, to simplify the teachers' and students' work in the case to solve the various problem and in the training environment, to focus the attention of students, to make the new interpretations, to provide an information on the practice in order that the teachers can make their teaching better, to transfer the students' previous knowledge to the new fields, to provide that the students produce the independent, original and creative opinions, to Express themselves in another way. Moreover, an environment to express oneself, to understand each other in an easier way and to agree can be gotten with the metaphor. The persons use the metaphors often while they state their feeling, opinion, idea and suggestions or try to describe the other persons' feeling and opinions. Thus, the metaphoric opinions and intellectual imaginations have a great importance to determine the persons' viewpoint on the life and to explain what happens over the world, in the communication that the persons have with the events, facts, case, concept person or objects. The studies of metaphor can provide a strong intellectual mapping and modelling mechanism related that the individuals understand and structure their world. It is compulsory that the teachers and students use the metaphoric expressions in the field of religious education. Because the metaphors can help to associate the knowledge from the field of education with the other fields and to transfer the mutual knowledge. The metaphors can be used to state some of concepts, perceptions and attitudes being incomprehensible in the religious training field, being hard to be understood, including many different meanings in the more understandable way. Because the metaphors provide to explain the intangible concepts with reference to the tangible samples. The metaphor can be used as an education and teaching method in the religious training field. The use of metaphors in the language of religion can help that the new, original and free opinions reveal. As a person gives his/own interpretation to the metaphors, it can service for developing an original opinion, feeling and behaviour. Because the metaphor is related to the religion's ideal concepts as a usage of thinking, making think, producing an opinion. The use of metaphors in the religious training can function as very useful method for developing the skill of consideration, invocation, discussion, remembrance, making comparison, separation, combinations and comprehension of connections and forms. The process to have a judgement or decision, the activity of perception and evaluation as comparing the information of mind related to a subject, as reviewing the connections between them are the case that a person who is an acceptor of the religion is faced constantly with them. The metaphors can be evaluated as a strong intellectual tool to understand and explain an intangible, complex or notional fact at a high level which would always be seen in the religious training

field. The most important result of research is that the teaching candidates were able to produce the multiple metaphors related to the environment. The subjects were associated with the religious training on the comments which were done about all the fields that the metaphors were produced, and the significant comments were done. In the research, the necessity and importance of metaphors' usage in the field of religious education have been focused and the subject has been considered in sampling the teaching candidates' perception on environment. The research is an output of lesson on Environment and Religious Education that the senior students in The Department of Religious Culture and Morals Knowledge ERCMK Teaching from Bayburt University had it in 2016-2017 education year's spring term. The study was done with 105 students who received the aforementioned lesson. 50 valid metaphors were generated after the question on " what is the meaning of environment for The Religious Education?" was answered in the common activities which were done in the lesson in the term. In the second phase, the students were asked to answer the same question individually. The research data was obtained from the answers that the students gave to the statements "Environment is...in terms of religious education. It is like.....Because....". The phenomenology design was used in the research and the data was analyzed with the content analysis technique. The findings which were obtained were categorized by the conceptual relations and they were assessed under the similar titles. 814 valid metaphors in total that the teaching candidates revealed about the environmental concept and which were analyzed with the content analysis technique were obtained. As a result of analysis, the metaphors related to the environment were categorized in 14 different themes. The improper metaphor and comments for the goal of research were excluded from the scope of research. The findings related to the aforementioned metaphor groups are as the following; the metaphors related to the faith theme concluded as 12,20%, the theme of worship concluded as 5,65%, the theme of happiness, peace, spirit-body health concluded as 8,72%, the theme of history and time concluded as 5,40%, the theme of contrast concluded as 3,93%, the theme of metaphysics concluded as 5,52%, the theme of place and site concluded as 7,86%, the theme of science and technology concluded as 8,10 %, the themes of art and aesthetics concluded as 8,23 %, the theme of education concluded as 7,73 %, the theme of morals concluded as 8,11 %, the theme of universe's functioning concluded as 8,96 %, the theme of philosophy concluded as 4,91 %, the themes of metaphors related to the negativity concluded as 4.42 %. It was concluded at the end of study that the teaching candidates have the multiple and high-level awareness on the environment. It was observed that the metaphors which were generated on environment by the teaching candidates have a useful content to be used in the religious education in the sense of Allah, humankind and universe.